POGLEDI NA PRETEKLOST DVEH SOSEDNJIH OKRAJEV
STR. 2

ZAZRANKA MENA KOKAUT POPEJVA
STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 22. marca 2012 ❀ Leto XXII, št. 12

Šaula na Gorenjom Siniki odprla dveri

13. marca pred podnevom so na šaulo na Gorenjom Seniki čakali vse tiste mlajše z vesnice, z Dolenjoga Senika, s Sakalauvec pa Slovenske vesi, šteri do od geseni ojdli v prvi klas. Na dnevi odprejti vrat (nyílt nap) so tem mlajšam pa njinim starišom nutpokazali, zakoj je dobro na tau šaulo ojti.

Gostom se je poklonila ravnatelica *Ildiko Dončec Treiber,* pa povödala, ka so Dvojezično osnovno šaulo Jožefa Košiča leta 2006 sploj gorobnauvili, od šaulskoga leta 2005/2006 pa se mlajši včijo tak v vogrskom kak slovenskom geziki (zvün vör slovenskoga gezika so v niži klasaj v bejdvej gezikaj eške spoznavanje narave, spejvanje, malanje, tehnika pa telesna vzgoja). Šauli dosta pomaga matična domovina Slovenija tö: dava učbenike pa pripomočke, z njenov pomočjauv se organizerajo vekši pa menši izleti, šaule v naravi, smučanje pa gezikovne počitnice na slovenskom maurdji. Šaula má partnerstvo s šaulami s Slovenije (Kuzma, Grad, Prosenjakovci), na vküpni srečanjaj leko mlajši ranč tak nücajo slovensko rejč.

Mlajši z vrtca pa šaule so vküper zagnali ftice

Bodauči šaularge so leko vösprobali interaktivno tablo

»Naša prednost je, ka mamo malo mlajšov v klasi, čütenje je držinsko, pomagamo tistomi, šteroma včenjé bole pomalek dé. Baukšim šaularom damo ejkstra naloge. Krožki pa zvünšaulski programi so šenki, depa učbeniki pa avtobus jim tö brezplačno odijo« - je povödala ravnatelica.

Mlajši so po tem leko sprobali, kakšo je včenjé na Gorenjom Seniki. Na vöri madžarskoga gezika so vidli, kak se leko prejk špile dosta navči, šaularge prvoga klasa pa so pokazali, kelko slovenski rejči že vejo. Na konci vöre so leko vsi najgir mlajši nücali interaktivno tablo, od šteri má sinčarska šaula pet. Ranč tak majo edno učilnico s sploj modernimi računalniki tö.

Zdaj odi na šaulo 63 mlajšov, z ausmoga klasa ji odide 7. Voditeli računajo pa vüpajo, ka leko od septembra pozdravijo kauli deset nauvi mali šaularov. Mlajše leko stariške na šaulo nutspišejo 17. pa 18. apriliša. Bodaučnost dvojezični šaul v Porabji pa ostaja oprejta, ka se po vesnicaj vsikdar menje dece narodi.

-dm-

Pogledi na preteklost dveh sosednjih okrajev

Kot zaključni dogodek ob obisku ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu *Ljudmile Novak* na začetku marca so v dvorani monoštrskega gledališča odprli zanimivo razstavo z naslovom »Pogledi na preteklost okrajev Monošter in Murska Sobota«. Tokrat se je z izborom iz svoje zbirke starih razglednic predstavil zbiralec, »karmurja in na Porabje, zmeraj pa je zanimivo iz napisov kaj izvedeti o odpošiljatelju in prejemniku.

»Sadovi sedanjosti in bodočnosti rastejo iz korenin preteklosti« - je povzela stari rek ministrica Ljudmila Novak in povedala, da razglednice pričajo o povezanosti ljudi na tem območju. V nekem obdobju so jih ločevale ogrskem predelu pa kakšnih pet let pozneje. Prva večja serija madžarskih razglednic je izšla ob svetovni razstavi v Budimpešti leta 1896. Pozneje so začeli to vrsto tiskovine izdajati najprej v večjih mestih, nato pa še v manjših naseljih. *»Prve razglednice so bile litografije, se pravi kamnotiski, ročno risane in tiskane v relativno majhnih serijah. Pozneje se je tehnika tiskanja razvijala in so se serije temu primerno večale«* - je povedal Štefan Vida in dodal, da so bile najlepše razglednice natisnjene pred 1. svetovno vojno. Takrat je veljalo, da so to umetniška dela, zato so se z ilustriranjem ukvarjali tudi mnogi znani umetniki. *»Vse moje razglednice v obdelani zbirki so izšle do konca 2. svetovne vojne. Zbiram tudi novejše, razglednice iz druge polovice 40. let so pa zelo redke, jih je bistveno manj kot za časa vojne. To pomanjkanje je značilno tudi za prvo polovico 50. let, drugače pa razglednice iz tega obdobja niso prav estetske.«*

Na otvoritvi razstave ministrica Ljudmila Novak, sodelavka generalnega konzulata Andreja Kovač in generalni konzul Dušan Snoj

tofil« *Štefan Vida.*

Po kratki predstavitvi mladih glasbenikov monoštrske glasbene šole je spregovoril generalni konzul RS v Monoštru *Dušan Snoj.* Poudaril je, da je zbiranje razglednic dialog z zgodovino, saj so bile le-te eden najbolj množičnih vizualnih medijev v preteklosti in to do neke mere ostajajo še danes. Razglednice lahko postanejo s posredovanjem zbirateljev verodostojni zgodovinski dokumenti, še posebej na območju, ki ga naseljujeta dva naroda.

Kot predstavnica enega od organizatorjev je direktorica Pomurskega muzeja Murska Sobota *Metka Fujs* izpostavila, da je to že tretja razstava z razglednicami Štefana Vide. Na njej so na ogled izdelki od najstarejših litografij do posebnih razglednic. Tokratna razstava pa se osredotoča na ravensko-goričkipredel Prekmeje, ki so sedaj postale lažje prehodne. Izrazila je upanje, da bo v bodoče čim več Slovencev obiskalo Porabje in spoznalo njegovo bogastvo ter odprla razstavo.

Na razglednicah iz zbirke Štefana Vide, ki je po rodu iz Lendave, deluje pa v Budimpešti, lahko res najdemo obilo motivov. Tu so na primer svetovne razstave, portreti ali metulji, največ pa je pokrajinskih motivov in prizorov s trgov in ulic naselij v nekdanji Slovenski krajini. Osrednja zbirka Štefana Vide obsega od 3 do 4000 razglednic, prvenstveno jih zbira z območja zgodovinske Zalske županije. Večkrat pa je obiskal Monošter in vzljubil to pokrajino, sedaj pa zbira razglednice že tudi iz te pokrajine.

Ljubiteljski zbiralec je povedal, da so v avstrijski polovici Monarhije začeli izdajati razglednice od leta 1885, v

Zbiratelj je pojasnil, da so razglednice v glavnem izdajali trgovci in gostilničarji, in to ponavadi tam, kjer je bila tudi pošta. *»Na prvih razglednicah so se v glavnem pojavljali ti objekti oziroma šole, cerkve pa tudi krajinski posnetki. Tisto, kar je bilo najlepše v danem kraju: glavna ulica, trgovina, lokal.«*

Štefan Vida se zaradi časovnih ovir ne more posvetiti preučevanju napisov na razglednicah, ima pa kompletno zbirko skenirano. *»Drugače ne bi vedel, kaj imam, česa nimam, če slučajno vidim kakšno novo razglednico. Zbirka je pač preobsežna. Sicer na podstrešjih in v kleteh se več skoraj nič ne najde. Razglednice se danes prodajajo predvsem preko interneta in na občasnih srečanjih zbiralcev. Na različnih sejmih starin se še kaj najde, vendar je bilo območje Prekmurja in Porabja zelo obrobno v takratni Monarhiji. Zelo težko mi je najti danes kakšno novo razglednico.«*

Za vsako razglednico pa je bila osnova skoraj vedno črno-bela fotografija. Na tokratni razstavi lahko radovedni obiskovalci najdejo veliko prizorov iz prekmurskih naselij, najbolj temeljiti pa najdejo ob Monoštru – ki je kar lepo zastopan – tudi razglednice z Gornjega in Dolnjega Senika in od drugod v Porabju.

-dm-

Flajsni moški v Nemčavci

Malo gledališče Duo Fodor Slovenske zveze je iz svojga porabskoga pauva najbole s krompičami pa djabokami tržo na programi, gda je Kulturno-turistično- športno drüštvo svetilo svoje ženske v Nemčavci. Ženske so čakali na program moški drüštva pod vodstvom priznanoga aktivista Draga Kelemena, sam župan ji je pa pozdravo (ranč tak naja) z lejpimi rečami pa s klinčacom. Tau se mi tü fejs vidlo, ka so ženske buma nej samé prišle na program, liki so ji lepau sprvodili možauvge. No, naja z Marijano Fodor so moški tü včasik kaulek prijali pa skur nej z avtonom vred gora odnesli v dvorano na prvi štok,

gda so vidli, ka vse mava pakivati za igro. Vse so nama vöpolovili iz rauk, tak naleki sva eške nikdar nej bile. Med tejm, ka so se lidgé zbirali na program, sta že dva mladiva muzikanta Dominik pa Tomaž igrala, naj se lidgé veselo majo že pri pripovejdanji tü, pa aj volo dobijo za plesanje, ka se pri njij prej furt samo po pogostitvi začne. Po pozdravi župana pa Draga je bila zašpilana igra avtorja pa režiserja Mikija Roša Nauri paver veltji krompič má, stero je publika rejdko dobro prejela, prijala gora. Človek v svojom gledališkom življenji rejdko leko naleti na takšno aktivno, kulturno publiko, stera je v igri skaus z igralci, stero nika drügo ne briga, samo tisto, ka čüje pa vidi na odri. Pa tjelko lidi je prišlo do naja posaba! Gvüšno, ka nama je fejs dobro spadnilo!

Brigo za pogostitev so tü vse moški meli prejk. Kak so podvorili vse navzauče, tau je vrejdno bilau preživati! Takšno večerdjo so vöpostavili, ka bi si vsi leko vsej deset prstov dola polizali! Rejsan sva bile fejs srečne, ka sva lüstvo v Nemčevci leko spoznale, z njimi svetile, za naja je bilau velko poštenjé. Posaba se želijva zavaliti za pozornost, prijaznost Draga pa g. župana, steriva sta skur cejli večer kaulak naja bila tak, ka sta njeva bila vérta toga lejpoga večera. Zaslöžili ste si iskrene čestitke od nas, žensk!

Klara Fodor

Slike Pavle Krajnc v Slovenskem domu v Monoštru

Dolgoletna članica Likovnega društva Gornja Radgona, *Pavla Krajnc,* doma od Male Nedelje, je 9. marca ob 18. uri postavila na ogled samostojno razstavo svojih likovnih

Pavla Kranjc in generalni konzul RS v Monoštru Dušan Snoj na otvoritvi razstave

del v razstavišču Slovenskega kulturnega in informativnega centra v Monoštru na Madžarskem. To je že njena peta samostojna razstava. Je tudi članica likovne sekcije pri Društvu upokojencev v Gornji Radgoni in Likovnega društva Mavrica v Murski Soboti. Do tega dneva je bila ena njenih slik predstavljena na februarski društveni razstavi v Monoštru, a sedaj jih je dodala še 19.

Na otvoritvi so najprej zapeli ljudski pevci Fantje od Male Nedelje, nato pa je o Pavli Krajnc spregovorila *Tatjana Mijatović*, predsednica Likovnega društva Gornja Radgona, ki je med ostalim razkrila: »...Pavla Krajnc se je rodila v Vodicah pri Ljubljani. Trdna volja po nadaljnjem izobraževanju jo je vodila na kamniško gimnazijo, kamor se je vpisala sama, ne da bi za to vedeli doma. Tja se je vozila kar s kolesom. Po končani gimnaziji je želela študirati arhitekturo, se tudi vpisala, vendar se je nato preusmerila na agronomijo. To je odločilo njeno življenjsko pot, saj je na fakulteti spoznala svojega poznejšega moža Milka in se po prvem službovanju v Vrtnariji v Kamniku preselila na ravninsko Štajersko, natančneje v majhno obmejno mesto Gornja Radgona. Službovala je najprej v Kmetijskem kombinatu v Gornji Radgoni in bila polno zaposlena ter obremenjena, tako v službi kot tudi doma. Nadaljnja poklicna pot jo je pripeljala v družbo Lek, v obrat v Lipovcih. Tam je službovala od samega začetka obrata pa vse do takrat, ko je svojo poklicno pot sklenila...« Naj ob tem seveda spomnimo kar na življenjski moto same ustvarjalke Pavle Krajnc, ki pravi, »... da mora človek v vsakem življenjskem obdobju imeti cilje in ideale, tudi če so ti kot nedosegljive zvezde; orientirati se mora po njih in stremeti k temu, da jih doseže!« Vemo, da je v njej vedno tlela želja po slikarskem izražanju. Od nekdaj si je želela prenesti na platno pokrajine, ki nas obdajajo, večkrat je vzela v roke čopič in barve ter poizkusila... in ugotovila, da samo želja ne zadošča. Zato je obiskovala slikarsko šolo akademskega slikarja Mirka Rajnarja v Murski Soboti kar nekaj let. Od risbe s svinčnikom, pravilne perspektive do tehnike olja na platnu. In prav olja na platnu, skupno kar 20 slik, razstavlja v Monoštru (Mura, Odsev Mure, Naša zemlja, Prekmurska pokrajina, Pogled z Janževega Vrha, Radgonske gorice, Dolina Kučnice, Goričko, Veržejsko polje, Stranska pot, Topoli, Prekmurske ravnice, Apaška kotlina, Pogled z Vaneče, Pot domov, Zorana zemlja, Jesen I., Jezero v Kraščih, Jesen II. In Triglavsko pogorje). Na vse to je opomnila Tatjana Mijatović: »...Korak za korakom... V krajinski sliki je združila svojo nagnjenost do arhitekture, to je smisel za perspektivo in ljubezen do narave in pokrajine. Za ustvarjanje potrebuje »živ model«, kar pomeni, da se mora odpraviti v naravo, zato so na njenih slikah večinoma upodobljene prekmurske ravnice. Vendar pa se, če je le mogoče, odpravi tudi na rodno Gorenjsko in si poišče motive gora, ki so ji že od malih nog dale volje in trdnosti, da vztraja pri zastavljenih ciljih....«

Za ganljiv intermezzo je poskrbel »Mali Ludvik od Male Nedelje« - *Ludvik Rudolf,* ki tudi poje pri Fantih od Male Nedelje in je dolgoletni prijatelj predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem *Jožeta Hirnöka.* Zveza skrbi za Slovenski kulturni in informativni center v Monoštru, kjer je tudi razstavišče. Njenemu predsedniku je tako Ludvik Rudolf izročil konec minulega meseca izdano monografijo »Nekaj besed o Mali Nedelji in njenih ljudeh«.

O slikarki Pavli Kranjc je spregovorila še njena dolgoletna prijateljica – slikarka *Aleksandra Fekonja* iz Gornje Radgone, ki je med drugim dejala: »...Govorim o Pavlinem dovršenem slikanju, ki je rezultat dolgoletnega znanja in ustvarjanja, o njeni izjemni sposobnosti združevanja nasprotij – saj Pavla zmore že v eni sami sliki združiti materijo zemlje in zračnost prostora, divja

Otvoritev so popestrili Fantje od Male Nedelje

energičnost je v njenih delih nerazdružljiva z izredno subtilno nežnostjo. Ne bi veliko besed zgubljala o njenem popolnem obvladanju perspektive, o drzni in ekspresivni rabi barv in nežni impresiji pokrajin. Tukaj, na tej razstavi, je prisotno še nekaj bolj kot same podobe pokrajin. Namreč tisto, kar dela Pavline slike drugačne od poplave podob v današnjem času. O tem, kar je tako očitno pred nami in se hkrati izmika našim očem... *(...Že nekaj časa se tiho smukam okrog njih, ta teden bolj intenzivno. Ko sem se družila s slikami, mi ni bilo jasno, kaj je tisto, kaj me tako privlači na njih. In ko sem se lotila zapisovanja, kaj si mislim o njih, je bil občutek podoben tisti zadregi, ko srečamo starega znanca: ne moremo se spomniti njegovega imena, medtem ko vemo o njem osebne stvari in se spomnimo trenutkov ali peripetij, ki smo jih preživeli z njim.)* Kaj je tisto, zaradi česar to niso le podobe pokrajin, temveč so slike? *Te slike dihajo.* Dihanje pomeni življenje. Te slike imajo življenje in bodo preživele vse nas. Pristop k Pavlinim slikam ne zahteva le našega gledanja. Njene slike nas nagovarjajo na mnogo drugih ravneh (kot se zdi na prvi pogled). Da bi jih absorbirali, kot si to zaslužijo, ne bo dovolj, da odprete oči, temveč tudi svojega duha.«

Nato je imel krajši nagovor še generalni konzul Republike Slovenije v Monoštru, *Dušan Snoj*, ki je razstavo tudi odprl. Naj še dodamo, da so v arhivu Pavle Krajnc bile doslej zabeležene štiri samostojne razstave na temo slovenskih pokrajin. Razstavljala pa je že tudi v Nemčiji, v Bruchsalu (Hildesheim), prijateljskem mestu z Gornjo Radgono, tedaj slike Slovenske pokrajine. In takšen je naslov tudi tokratne razstave v Monoštru, ki bo na ogled do sredine aprila.

Filip Matko

OD SLOVENIJE...

Madžarski narodni praznik proslavili tudi v Sloveniji

V počastitev 15. marca, madžarskega narodnega praznika, so tudi pripadniki madžarske narodne skupnosti v Sloveniji pripravili več slovesnosti, osrednja - udeležila sta se je tudi podpredsednika madžarske in slovenske vlade Tibor Navracsics in Radovan Žerjav - je bila na praznični večer v lendavski gledališki in koncertni dvorani.

»Madžarska je srečna dežela, saj ima večkrat svoj 'rojstni dan'. Imamo ga 20. avgusta, ko praznujemo svojo državnost in ko smo prevzeli krščanstvo, 15. marca praznujemo rojstvo meščanske Madžarske, 23. oktobra pa zaznamujemo praznik, ko je Madžarska postala svobodna,« je dejal minister za javno upravo in pravosodje v madžarski vladi Tibor Navracsics in poudaril, da 15. marca Madžari praznujejo »svobodo, enakost in neodvisnost.« Slovenski minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Radovan Žerjav je v slavnostnem govoru izpostavil, da Slovenijo in Madžarsko družijo tesne zgodovinske in sosedske vezi. »Kljub temu da je bila zgodovina obeh narodov precej burna, je hkrati polna skupnih prelomnih gospodarskih, političnih in družbenih dogodkov. Eden izmed njih je tudi marčna revolucija, ki je s seboj prinesla preoblikovanje Avstro-ogrske iz absolutne v parlamentarno monarhijo. V zadnjih letih, ko sta obe državi vstopili v skupno evropsko družino, si državi še toliko bolj prizadevata za dobre medsosedske odnose. O želji po odličnem sodelovanju priča tudi dejstvo, da je med državama podpisanih kar okrog 50 meddržavnih sporazumov,« je spomnil Žerjav in razložil, da bo treba v iskanju izhoda iz gospodarske in finančne krize s konkretnimi ukrepi spodbujati gospodarstvo, veliko rezerv pa je tudi pri gospodarskem sodelovanju med sosednjima državama.

Zbrane na slovesnosti v Lendavi je nagovoril tudi predsednik sveta Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti Ferenc Horváth. Poudaril je, da so manjšinske pravice v Sloveniji na zelo visoki ravni, a se včasih kaj zatakne pri njihovem izvajanju v praksi.

Po 100 lejtaj je držina pá vküper (4)

Kathy me nej samo žlati notpokazala, liki sausedom pa svojim sodelavcom tö. En večer je pripravila večerjo za 30 lidi, da bi me njim predstavila. Najprva mi je tau malo čüdno bilau, vej pa v Meriko sem išo zavolo žlate, dapa brž sem gorprišo, ka je Kathy bilau tau velko veselje, ka ona ma žlato, ma korenine v Europi. Vejmo, ka je največ lidi v Meriko prišlo iz drugi rosagov, največ iz Europe, tej so

Tibor Horvat s čerjov (Ann DiMaria), vnuki pa pravnuki Ane Horvat

priseljenci (bevándorlók). Zdaj je že dosta takšni med njimi, steri točno ne vejo, odkec so prišli njini starci, njini predniki (ősök), gde so njine korenine. 100 lejt je nej malo časa, so pa takšni tö, gde so predniki pred 150-imi ali 200 lejti prišli v Meriko. Ništrni probajo najti svoje korenine, dapa tau je nej vsigdar léko, zatok ka ji največ samo engliški guči. Pa največkrat nej vejo točno (pontosan) ime varaša ali vesnice v starom kraji, iz stere so starci prišli. Nam, steri živémo v staroj Europi, je normalno, ka vejmo, odkec smo, odkec so bili naši stariške ali stari stariške. Dapa v Meriki je tau nika zvünrednoga, če ti po telki lejtaj najdeš svojo ešče živo žlato v Europi, stera pride na gledanje k tebi. Zatok sem razmo, ka me je sestrična telko lidam notpokazala, vej pa dja sem bijo živi svedok, ka ona ma korenine v Evropi, na Vogrskom, v Porabji.

Že prva kak sem 2009. leta bila stara kak mati od Kathy.) Podje so več nej v premogovniki (szénbánya) delali kak njini oče, liki so se včili. Bili so med njimi policaj, školnik, direktor šaule, glasbeni umetnik (zeneművész). Obadvej dejkli sta se vönavčile za leranco. Mlajši so nej ostali v West-Virginiji, liki so odišli po drugi državaj Merike. Premogovnike so tam zapirali, naprej je prišla druga energija, zatok več dela tö nej bilau. Marie, s sterov sva si pisala, je mejla hčerko (Lisa) pa sina (Charles). Z njima dvöma si od 2009. leta, gda sem bijo v Meriki, pišemo.

Za mené je paut v Meriko 2009. leta trno dosta pomenila. Dosta takšoga sem vido pa doživo, brezi steroga bi bole srmak bijo. Stau lejt je dugi čas, steri napravi dosta vrejdnosti, stau lejt je čas, steroga ne moreš nazaj obračati. Trno sem hvaležen, ka sem leko spozno enoeno čer Marije in Ane Horvat (Marie, Ann), sterima so ešče Števanovci malo bole skrajek bili po pripovedovanji matere.

Zahvalo bi se Ann in Marie, ka sta me lepau gorprijele pa sta mi pripovejdale o zgodovini njine familije. Rad bi se zahvalo bratrancom pa sestričnam po drugom koleni – Kathy, Lisa, John, Charles, Jimmy in David – za njini čas, steroga sem daubo od nji kak dar.

2011. leta je vnukica Ane Horvat, Kathy ranč tisto paut napravila kak njena stara mati, samo naaupek. Prišla je v Europo, gde je leko spoznala mojga očo. Jenő Horvat je sin od brata njene stare materé. On je eške pozno starce (prababo pa pradejdeka Kathy) v Števanovcaj, tak je njej leko pripovejdo od njij. Tak se je po stau lejtaj s pomočjo vnukov držina pa zdrüžila.

Tibor Horvat

Hvala lejpa za pozornost

Folklorna skupina penzionistk Slovenske zveze je 11. marciuša, v nedelo predpodnevom pozvana bila med svoje vrstnike v Puconce. Té den nam je Slovenska zveza kombi prštölala iz Kuzme za 16 lidi.

Drüštvo penzionistov Puconci je pod vodstvom predsednika Jožeta Časara ob dnevi žena pripravilo za svoje ženske veseli kulturni program, veselico, bogato pogostitev pa srečolov. Zvöjn domanje folklorne skupine penzionistk pa pevskoga

zbora so porabske penzionistke pod vodstvom Dragice Kolarič pa v spremljavi fudaša Borisa Velnera karažno zaplesale svoje porabske pa goričke plese. Vse navzauče ženske je z lejpimi rečami pozdravo predsednik Jože Časar, njim vse dobro vauščo pa vküper s svojimi kolegi vred lejpe rauže podaro. Velko poštenjé pa radost smo leko poznale vse ženske, nam je vsejm trno dobro spadnilo. S strani naše folklore, predsednice Drüštva porabski slovenski penzionistov Elvire Mešič pa njenoga moža Fredija, se lepau zavalimo, ka so nas prejdnji drüštva vküper z ženskami od folklore tak lepau gora prijali. Gda smo se vönaplesali, vönadjufkali na veselici, smo se veselo pri cajti napautili domau. Ali ta svetešnja nedela je eške itak mejla eno presenečenja (meglepetés) za nas. Ženske smo se že tomi fejs radüvale, ka smo za šofera mele samoga šefa firme Mirka Petka. Ka pa gda je vsakšo žensko posaba gora pozdravo z živo raužov pa z ejkstra dobro pijačov za gonte čistit! Skur smo nej dale valati, ka se z nami tau godi! Baug plati za pozornost! Mislim, ka je Mirko tü dober den emo, kda je čestitke daubo od puconski žensk kak oča dvojčkov. Med tejm, ka so se ma lampe do vöj vtegnile, je solidno telko pravo, ja, je prej srečen, depa nej kak oča, liki kak dejdi tejma dvojčkoma.

Klara Fodor

Potrna: fotografije Branka Lenarta

KRKAVČE – SVET, KI IZGINJA

Branko Lenart, po vrsti drugi predsednik Kulturnega društva člen 7, je tudi priznan, v svetu uveljavljen umetniški fotograf. Tokrat se v Pavlovi hiši v Potrni/Laafeldu predstavlja s črno-belimi fotografijami, ki jih je posnel v slovenski istrski vasi Krkavče pred 35 leti. Sočasno je izšel katalog razstave, ki je po vsebini in obsegu bolj odlična monografija kakor priložnostna, spremljevalna informacija o avtorju in njegovem delu.

Umetniški fotograf Branko Lenart, tudi 13 let predsednik Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko, slovenski veleposlanik na Dunaju Aleksander Geržina in likovni kritik Aleksander Bassin.

Čeprav so domala vse otvoritve v Pavlovi hiši zelo dobro obiskani dogodki, je bila zadnja prireditev nekaj posebnega: zbralo se je kakih 200 obiskovalcev iz Avstrije in Slovenije, med njimi tudi znane politične osebnosti iz avstrijske Radgone. Na otvoritev je prišla tudi dr. Andreja Zemljič, prva predsednica KD člen 7. Za uvod v izjemen kulturni dogodek je zbrane nagovoril slovenski veleposlanik na Dunaju Aleksander Geržina. Poudaril je pomen dobrih odnosov med Slovenijo in Avstrijo, opozoril na nekatere nedoslednosti slednje pri uresničevanju manjšinskih pravic na Koroškem in Štajerskem in priznal, da bi si štajerski Slovenci tudi s strani matične države zaslužili večjo pozornost, kot jim jo le-ta namenja. Hkrati je bil kritičen do Maribora, aktaulne Evropske prestolnice kulture, ki se doslej ni dovolj potrudil za prepoznavnost tega celoletnega dogodka v Avstriji, zlasti na Dunaju. Prijetno dopolnilo otvoritve je bil nastop šestnajstletnega harmonikarja Marka Iliškovića in petnajstletnega kitarista Lukasa Miklina iz Gradca.

Razstava Krkavče – Istra.Terra v Pavlovi hiši.

Dela na razstavi je predstavil likovni kritik Aleksander Bassin in poudaril, da Lenartova kamera ne potvarja, *»odkriva dejstva, faktografijo izbranega časa in prostora. Pri tem se je čas kot ustavil, pač zaradi občutka, da smo gledalci zašli, da smo na obisku nekje nazaj v preteklosti. Iz vsakega okna teh hiš, ki negibne ždijo v svoji sivi kamniti strukturi, kot da nas opazujejo oči: vedno skozi nekoliko priprte, najdene lesene polkne, ki pričnо v burji zlovešče škripati...«*

Branko Lenart je prvič Krkavče obiskal leta 1975, potlej še trikrat in na zadnje lani, ko je posnel še barvne zapise kraja, iz katerega se je izselila večina mladih, ostali so starejši in prihajajo zainteresirani za nakup kamnitih hiš, ki jih obnavljajo za vikendice. Številne podrobnosti preberemo in vidimo na fotografijah v obsežnem slovensko-nemško-angleškem katalogu, ki ga je uredila Elisabeth Arlt iz Pavlove hiše. Avtorji spremne besede so Primož Lampič: *Lenartove Krkavče – Ali lepljenje razbitega vrča;* Aleksander Bassin: *Iz kamna* in Salvator Žitko: *Iz preteklosti Krkavč.* Slednji zapiše: *»Ko je bil junija leta 1985 v Krkavče speljan vodovod, štiri leta kasneje pa še telefon, se je začela hitreje spreminjati ne le podoba posameznih domačij, temveč celotne vasi, s tem pa tudi vse družbene in sosedske strukture... Neki čas se je dokončno iztekel, spremembe so prinesle novega.«*

Razstava *Krkavče* Branka Lenarta v Pavlovi hiši bo odprta do 28. aprila.

Ernest Ružič

Varaška sekcija DU löjpala goškice

Varaška sekcija Dröjštva porabski slovenski penzionistov je pod vodstvom Margite Kukor z velkim veseldjom prišla vtjüper 6. marciuša zadvečerek pri verti Pištini Gečeki, po domanjom Ercanom Pištini v Trauščaj. Z goščici v lupinjaj smo tü tak zopodli v Porabji kak s kravami, pomalek mo je meli že samo v spomini. Pa kak naleki so se dale löjpati, vert ji je tak dobro dola namočo, ka so se samé od sebe vöpiščavale. Dja, sto vej, vej! Gvüšno, ka je dobra domanja ševanovska palinka tü gnala roké, gezike pa eške bola. Vertinja Lošina Ana je za aldomaš napunila sto s svojimi fajnskimi pokaraji.

... DO MADŽARSKE

Razpis za ustanovitev socialnih zadrug

Vlada se je prejšnji teden odločila glede podpiranja ustanovitve socialnih zadrug, katerih velika zagovornica je glavna svetovalka predsednika Orbána, sociologinja Zsuzsa Hegedűs. V prvi fazi bo razpis veljal za 800 naselij v 47-ih socialno najbolj šibkih mikroregijah. Gre za naselja, v katerih živi manj kot 5000 ljudi in zaradi pomanjkanja lastnih sredstev ne morejo konkurirati na drugih razpisih. T. i. socialne zadruge bi pomagale tam živečim ljudem, da bi se s kmetijsko proizvodnjo samooskrbovali. Socialne zadruge bi dobile od države 5 milijonov forintov začetne pomoči, natečaj se mora vložiti do 1. maja. Vlada namenja za ta namen 5 milijard forintov. Natečaja se lahko udeležijo tako samouprave kot tudi združenja posameznikov. Vključitev v socialne zadruge je prostovoljna.

Prva Astra prispela nazaj v Monošter

Prva oplova Astra, ki so jo sestavili v monoštrski tovarni General Motorsa, je bila narejena 13. marca leta 1992. Takrat jo je na otvoritev tovarne »s tekočega traku« pripeljal prvi predsednik vlade po spremembi sistema József Antall. Belo Astro so potem odpeljali v prometni muzej v Budimpešto, kjer je čakala 20 let, da bi se vrnila v Monošter. Po tehničnem pregledu in zamenjavi nekaterih rezervnih delov je 12. marca na lastnih kolesih prispela v svoj »rojstni kraj«, da bi tudi z njeno prisotnostjo obeležili 20. obletnico tovarne. Astra se je ustavila na glavnem trgu pred baročno cerkvijo, kjer sta jo pričakala takratni in sedanji župan mesta, Károly Bauer in Gábor Huszár. Bil je prisoten tudi takratni direktor tovarne Ernst A. Hoffmann. Károly Bauer je v svojem nagovoru poudaril, da je bil v življenju mesta zgodovinski trenutek, ko so naredili prvi avto, sama tovarna pa je prekinila izoliranost mesta in zasnovala njegovo prihodnost. Po mnenju sedanjega župana je takratni začetek proizvodnje pomenil za mesto infuzijo, enako kot zdaj gradnja novega obrata motorjev Flex.

Zazranka mena kokaut popejva

Jožiji Kern že več kak dvajsti lejt, ka je iz Števanovec v Varaš prišo živet. Dapa ne mislimo si, ka je za volo tauga varašanec grato, zato ka kokauši, svinje drži pa ma eden velki ogradec. Gda domau pride iz službe pa malo fraj časa ma, te je že vanej med živalmi ali v ogradci dela. Kak pravi, on bi brezi tauga nej mogo vözdržati, zato ka njega delo vsigdar žené, vsigdar nika mora delati. Zato ka gda je ešče mali biu, stariške so ga tak navčili. Gda sem pri njem odo, te je ranč drva kalo na dvorišči.

- Jožiji, kak pravijo z drvami se človek dvakrat segreja, gnauk gda je kala pa te, gda je nalaga. Kak si s tejm ti?

»Tau je velka pravica, rejsan večkrat vözošvicaš dočas, ka se drva leko nalagajo, sploj pa te, če se s kakšnimi saklatami mantraš. Zdaj nika ne morem prajti, zato ka lejpe hrastova drva sem küpo od gozdnoga gospodarstva, istino, cejno so tö mele. Stau djezero forintov sem plačo za deset mejtrov pa te ešče vcuj foringo. Dva mejtra duge pripelajo, najprvin je na mejterske zožagam z motorkov, potistim je z rokauv razkalam, aj vöposenejo na zimau. Mena se ne vidi, ka z mašinom kalajo, zato ka tisto je puno skaldja, kak lejs rancraztrga. Mena se najbola tau vidi, gda je z rokauv razkalano, hvala baugi, mam mauč pa te deset mejtrov par dnij vse napravim, mena niše pomauči nej trbej. Človek malo vina ali palinke gutne gda dela pa včasin bola dé delo.«

- Sausadje ne pridejo pomagat?

»Prišli so, samo tej so vsi taši, če malo delajo, te že samo stonjajo, ka tü me boli pa tam me boli, samo piti pa djesti gledajo, zato pa bola tau dja sam tanapravim. Mlajši djestejo, tisti tö kaj pomagajo, dapa malo delajo pa že letijo, zato ka njij bola briga internet kak pa delo.«

Jožiji Kern

- Kak je bilau te, gda si ti telko star biu kak tej mlajši?

»Te je tašo nej bilau, gda sem v osnovno šaulo odo pa sem domau prišo, mati včasin prajla, ka aj djejm pa dem, ka delo čaka vanej. S senauv smo delali, v gauštjo smo odli, krave smo pasli, ka je ranč trbelo, tisto smo pomagali starišom. Zdaj bi tau mladim zaman pravo, zato ka bi se smejali namana. Če je malo veter potagne ali če je mraz, te so že betežni, tak ka z njimi delati je katastrofa.«

- Tebi se je doma fejst vidlo, zaka si te v Varaš prišo?

»Dja sem vsigdar tak mislo, ka dja kraj od rojstnoga rama nikdar nemo üšo, dapa gda sem se z ženov spozno, te je človek nauri grato. Mati je vsigdar tau prajla, ka ta zato nej dobra, tista zato nej dobra, edna je mlada, druga stara, neške delati. Na na konci sem dja tau pravo, namé nika ne briga, dja aj edno najdem, tista aj baude stara, šantava ali betežna, če se meni vidi, te dja od tec kraj odidem. Tak je bilau, pa te tak sem sé v Varaš prišo, gda sem se spozno z ženov. Gda mam čas, te vsigdar dem domau, dapa name zato srce dostakrat boli za volo tauga, ka sem kraj z daumi odišo, sploj pa zdaj, ka sta obadva stariša betežna. Ka leko, vse pomagam, če trbej drva žagati, kositi ali ka koli delo je. Istino, zdaj že krave nejmajo pa koze tü nej, zato ka smo je vse taodali, samo kokauši mata, nika drügo nej.«

- Zmišlavo si na tejm, ka bi nazaj v Števanovce üšo?

»Tak bi üšo, če bi mi nej trbelo v Varaši delati, istino, sam bi bijo tam, zato ka so sausedge vse tapomrli, dapa tau bi se mena vidlo, zato ka lejpa je pokrajina pa dober je luft. Tam človek tau dela, ka ške, nej tak kak v Varaši, gde zapovejdajo, ka ne smejš nalagati, svinje držati.«

Svoja drva vse na rauko razkala

- S kalami ali s centralnov nalagaš v kuči?

»Dja centralno mam pa tak nalagam, ešče toplo vodau si s tejm segrejvam, zato, ka sem taši bojler küpo v Sloveniji. Že dvej leta mam tau nutranapelano pa sploj mi nej žau, zato ka dosta menja plačam za elektriko na mejsec kak do tejga mau. Gda smo zabadali, dostakrat je tak bilau, ka je voda sfalila, zdaj tašo nega, zato, ka prinesem košar drv pa telko vode mam kelko škem. Centralna je tö dobra, zato ka fejst moram nalagati samo tašoga reda, gda je mrzlo. Edna stejna je zvünašnja, drüga pa kak je saused, tista tö vleče, zato, ka tam sploj slabo nalagajo, dapa gda hrastova drva gorsmeknem, te se tak li žarijo radiatorji.«

- Ka se ešče vcuj k rami drži? Mislim na ogradec, dvorišče.

»Mam glejve, gde svinje držim pa kokauši pa edno njivo še vcuj. Ka mena trbej, tau pripauvam pa si skrmim. Djajce samo domanje nücam, ranč tak mesau pa šunko tö.«

- Tau je te tak, kak če bi na vesi biu.

»Tak je, dapa zato itak bola težko je tau delati, kak če bi Števanovci bijo, zato ka skrak so sausedge pa so bola aklavi. Dapa gda so zaglednili okajeno šunko, te so zato prajli, kak je lejpa pa ka bi go oni dolaküpli. Telko pejnez vi nejmate, ka bi dja vam tau šunko tadau, se njim pravo. Zato ka človek vej, ka djej, dja sem svinjej nišoga krmila nej dau, samo kukrco pa pšenico pa kakšne pomije. Drügo pa tau, ka ne vejo, ka dočas, ka šunko v rokau vzemeš, kelko dela je s tejm, ka edno svinjau skrmiš.«

- Kelko kokauši maš?

»Dvajsti kokauši mam pa enga kokauta, ka mena trbej djajec, tau znesejo vsakši den.«

- Dja sem mislo, ka si v varaš prišo pa si varašanec grato.

»Nej, dja bi tau tak nej vözdržo, ka bi samo vö na okno gledo. Dja bi še dosta več vse držo, samo tau je baja, ka mi tau občina ne pisti, samo telko, ka zdaj mam. Prvin sem ešče koze tö emo, štere sem tavö v Števanovce pelo, zato ka so sausedge nevolo delali.«

- Zvün tauga ka gazdüvaš, maš kakšno službo?

»Na psihiatriji delam kak hišnik (gondnok), pa delam vse, ka ranč trbej. Gda tam zgotauvim, te pa doma delam tadala. Pri mana tašo nega, ka bi brezi dela bijo, bola je tak, ka nikdar ne morem zgotauviti. Gda zazranka kokaut spopejva, te stanem, pa si že zmišlavam, ka mo delo gnes. Dja si tau ranč ne vejm zmisliti, kak se ne zmejše tistim, šteri so v bloki doma, pa cejli den samo vö na okno gledajo. Dja bi tau nej mogo vöprstati, če bi mena tau trbelo delati, te bi bola nazaj v Števanovce üšo pa bi živo kak puščavnik (remete).«

Karči Holec

OTROŠKI

MRAVLAK LEJKI

V velkom mravlinjeki je bilau dosta mravel. Depa, ednoj mravli je v tistom mravlinjeki nej dobro bilau. »Ge sam nej mravla! Ge sam moški! Ge sam mravla, nej pa mravla. Ge sam mravlak Lejki. Pa zato, ka neškem mravla ostanoti v etom mravlinjeki, dem ge po svejti vcejlak po svoje,« je strauso svojo mravlečo glavau. Pa je tak tö bilau. Mravlak Lejki je odišo na svoje.

Duga je duga paut

Mravlak Lejki vej rejč držati. Un rejsan vej. Mravli Lejpi je obečo, ka njeni doum najdeta. Pa kak je obečo, tak je škeu naprajti tö. Bouga mravla Lejpa je škela ranč tak kak mravlak Lejki ojdti po svejti. Pa je ojdla, depa, domou go je vlejklo. Nej pa nej je mogla tapozabiti svojga douma, svojga mravlišča. Mravlak Lejki pa kak mravlak Lejki, obečo je, ka de z njou. Ojdila sta, ojdila pa li samo ojdila.

»Eške je daleč té tvoj daum?« go je pito za eden čas.

Mravla Lejpa je poglednola na lejvo. Je poglednola na pravo, je poglednola vznak tö. Pa je eške ta naprej poglednola.

»Ka ge vejm,« si je zdejnola. »Ne vejm, kama trbej titi do mojoga douma. Ne vejm, leko, ka san zabloudila.«

Mravlak Lejki bi go najraj tam njau. Depa, obečo je. Obečo je, ka vküper z njou najde njeni doum, njeno mravlišče.

»Depa, dun eške pouniš, kama je sunce šlou? Prva prideš v mravlišče ali z drugoga kraja?« go je spitavo.

Mravla Lejpa je brodila, rejsan nabole pa najbole pošteno je brodila, depa, nej si je mogla zbroditi. Na, nika si je dun zbrodila.

»Moje mravlišče je gé skrak ednoga velkoga rasta. Ja ... Ali pa je bükev, stoj bi tou vedo prajti,« je skur začnola djoukati.

Tak sta zdaj mravlak Lejki pa mravla Lejpa stala pa sta nej vedla, kama aj deta pa ali sploj aj kama deta. Je pa na toun svejti tak, ka v najvekši nevoulaj vsigdar mravlo stoj leko vöpomore. Tou pa je niške drugi nej biu, kak nej najbole mladi vrabeu.

»Čüjem, zatoga volo, ka trno dobro čüjem, ka nekšno velko nevoulo mata. Vse čüjem vse vejm,« se je vömeto. »Koulakvrat dosta mravlišč geste. Tri so pri bükvaj, pet je geste pri rastaj, dvej sta pri velki boraj, edno pa je gé pri staroj brezi.«

Zdaj je mravla Lejpa vüška skoučila.

»Ja, tou sam škela prajti! Moj daum, moje mravlišče je gé pri staroj brezi,« je več nika nej škela djoukati.

Mravlak Lejki pa je nej samo tak nazlük vüška skako. Njega je pout po svejti že trno dosta navčila.

»Vrabeu, vala ti lejpa! Depa v sterom kraji je ta stara breza?« je pito.

Vrabeu ga je gledo, je gledo mravlo Lejpo pa je nej mogo vörvati, ka ga mravlak Lejki spitava.

»Vej pa sta pa že pri njoj,« je eške pravo pa odleto tadale, od kejc je prišo.

Mravlak Lejki pa mravla Lejpa sta gledala pa rejsan vidla, ka sta že prišla. Gledala sta pa li gledala, kak zdaj tadale. Tadale je tak bilou. Mravla Lejpa je mravlaki Lejkomi trno lepou zavalila pa nut v mravlišče odišla. Ka pa mravlak Lejki? Nika. Tadale je vcejlak po svoje odišo po svejti.

Miki

KOTIČEK

Veselje na Pragerskem

V soboto, 3. marciuša je Delavsko prosvetno društvo Svoboda iz Pragerskega organiziralo srečanje ljudskih pevcov in godcov. Tau je bilau že 14. takšno srečanje po vrsti. Na tau lejpo srečanje so pozvali Ljudske pevce ZSM z Gorenjoga Senika tö.

Ljudski pevci ZSM Gornji Senik

Pred lejti smo bili že v tom kraji z Mešanim pevskim zborom Avgust Pavel, te smo vidli, ka majo mali, dapa lejpi kulturni dom, kauli njega je tö bilau vse posajeno, vred vzeto. Zdaj smo pa nej znali, ka se je zgodilo, ka je bilau vse naaupek. Povedali so nam, ka so pred ednim tednom nikšni vandali vužgali stavbo. Zvüna rejsan majo velko škodo, na stejnaj, v sanitarijaj se vidi, kak so ogenj gasili. Organizatorge so bili v nevauli, nej so znali, če bi med takšnimi pogoji meli tau srečanje ali nej. Vej pa takšno srečanje organizirati je nej malo delo te tö nej, če je vse v redi, nej pa te, če je biu ogenj. Dapa zgučali so se, ka do držali originalni datum.

Popodneva v 5. vöri se je začno program z nastopom domanje skupine. Vse tiste, steri smo spejvali pa publiko je pozdravo predsednik Rudi Kruh. Kak je pravo, vej 12 skupin je prišlo na njino pozvanje, samo skupina z avstrijske Koroške je nej mogla priti zavolo betega. Prišo je pa njini predstavnik.

Vidli pa čüli smo zanimive (érdekes) skupine. Takše škeri sem eške nigdar nej vidla, kak so je meli edni godci (zenészek). Eden moški je meu dugi vauski glaž, steri je biu napleteni pa kak če bi emo kakšne gumbe. Tiste je klačo pa fudo v té glaž. Dosti smo se smejali pa ploskali, vej so pa skupine z dobro volauv nastopale, bile korajžne, ka je bilau veselje videti in čüti. Vse tau smo nastopajoči leko pri bejli stolaj sedeč gledali. Na konci nastopa je vsakša skupina dobila zahvalno listino za sodelovanje. Vsakša ženska je dobila raužo v črpnjej, ka se je približavo den žena.

Po večerji smo ešče vküper popejvali, se malo pogučavali, čestitali domanjim pevkam in pevcom, se zahvalili za pozvanje. Želimo njim, ka bi meli dosti moči za popravlanje, renoviranje kulturnoga dauma.

Vera Gašpar

WWW.SLOVENCI.HU

www.porabje.hu

RTV SLO

PETEK, 23.03.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 TEO, RIS., 10.15 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 10.25 TONI IN BONI, RIS., 10.35 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, 10.45 NOČKO: ZGODBA O RIBIČU, KI JE NAŠEL STEKLENICO, PRAVLJICA ZA OTROKE, 11.00 PASJA PATRULJA, NIZOZ. NAN., 11.25 SANJSKA DEŽELA: V SRCU DEŽELE (BOHINJ), 12.00 POROČILA, 12.05 STARA BREMENA, NOVA BREMENA, DOK. ODD., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 MEDNARODNA OBZORJA: BORŠČ, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ČRNO-BELI ČASI, 16.05 SLOVENSKI UTRINKI, 16.30 BABILON.TV: ZAVEST, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 POSEBNA PONUDBA, 17.50 ZAČNIMO ZNOVA: TISTA ČRNA KITARA, SLOV. NAN., 18.25 ZORAN IN ŽARKO, RIS., 18.35 BALI, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB: SOVRAŽIM TE - NE ZAPUSTI ME!, 0.15 BRANJA: MANUEL PUIG: POLJUB ŽENSKE PAJKA, DOK. SER., 0.25 POSEBNA PONUDBA, 0.50 INFOKANAL

PETEK, 23.03.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.50 DOBRO JUTRO, 13.50 GLASNIK, 14.30 EVROPSKI MAGAZIN, 15.00 OSMI DAN, 15.35 MINUTE ZA ..., 16.05 ČRNO-BELI ČASI, 16.25 MOSTOVI - HIDAK, 16.55 KNJIGA MENE BRIGA, 17.20 MIGAJ RAJE Z NAMI!, 17.55 ODBOJKA (M): 2. TEKMA POLFINALA KONČNICE DP, 20.00 MOŽ, KI JE UMRL OD ŽALOSTI, DOK. ODD., 20.50 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 21.15 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 22.05 NOČNI POSLUŠALEC, AM. FILM, 23.35 ZABAVNI INFOKANAL

* * *

SOBOTA, 24.03.2012, I. SPORED TVS

6.40 KULTURA, 7.00 RIBIČ PEPE: ČRKA B NA BLEDU, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.25 NOČKO: ZGODBA O NEBEŠKEM POVRAČILU, PRAVLJICA ZA OTROKE, 7.40 BINE: REŠEVALCI, LUTK. NAN., 8.00 STUDIO KRIŠKRAŠ: PIRATSKE DOGODIVŠČINE ALI KDO JE UGRABIL ČRTICO, LUTK. ODD., 8.45 PALČEK DAVI, RIS., 9.15 MALE ŠIVE CELICE, KVIZ, 10.00 LOTTINA DOBROTA, DOK. FILM, 10.15 PASJA PATRULJA, NIZOZ. NAN., 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 BILO JE ..., 14.35 NEBEŠKA VABA, JUGOSL. FILM, 16.10 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.25 NA VRTU, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.40 OLIVIJA, RIS., 18.50 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJA SLOVENIJA, 21.30 SHERLOCK, ANG. SER., 23.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23.35 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 23.50 BRANJA: THOMAS STEARNS ELIOT: IZ ŠTIRIH KVARTETOV V., DOK. SER., 23.55 GANDŽA, AM. NAD., 0.30 OZARE, 0.35 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.30 INFOKANAL

SOBOTA, 24.03.2012, II. SPORED TVS

8.40 SKOZI ČAS, 8.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA MALEZIJE - KVALIFIKACIJE, 10.05 POSEBNA PONUDBA, 11.05 SLOVENSKI UTRINKI, 11.50 MINUTE ZA ..., 12.20 KNJIGA MENE BRIGA, 12.40 POLKA FILM: O GLASBI, KLOBASAH IN SLOVENCIH V AMERIKI, DOK. FILM, 14.30 ROKOMET (Ž): KVALIFIKACIJE ZA EP 2012, ČEŠKA : SLOVENIJA, 15.45 LONDONSKI VRTILJAK, 16.15 ŠPORTNI IZZIV, 16.45 SLOVENSKO OLIMPIJSKO STOLETJE, DOK. SER., 17.45 ROKOMET: LIGA PRVAKOV, CIMOS KOPER : KIELCE, 20.00 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA MALEZIJE - KVALIFIKACIJE, 20.55 BOKS, SIMČIČ : HUBINGER IN ZAVEC : UUSHONA, 23.00 SOBOTNA GLASBENA NOČ: LOLLOBRIGIDA, 0.30 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 2.05 ZABAVNI INFOKANAL

* * *

NEDELJA, 25.03.2012, I. SPORED TVS

6.30 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 7.00 RISANKE: RJAVI MEDVEDEK; PINGU – PINGVIN; POKEC; KANOPKI; VETERINAR JOC; VRTNI PALČEK PRIMOŽ; FRANČEK; SVETOVALKA HANA; PALČEK DAVID; OLIVIJA; ZORAN IN ŽARKO; ŠTIRI UŠESA SREDI LESA; BACEK JON; BALI; GOZDNA DRUŠČINA; KUHANJE? OTROČJE LAHKO!; PIŠČALKARJEVA AMINA; GUMBEK IN RJAVČEK, RIS. FILM, 10.20 POLNA HIŠA ŽIVALI, 10.50 PRISLUHNIMO TIŠINI, 11.20 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 NA ZDRAVJE!, 15.10 PRVI IN DRUGI, 15.35 SLOVENSKI MAGAZIN, 16.00 VAN DIS V AFRIKI, DOK. SER., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 18.40 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽ. NAD., 20.30 ZGODBA O JAPONCU, AVSTRAL. FILM, 22.15 ODMEVI, ŠPORT, VREME, 23.25 BRANJA, DOK. SER., 23.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 23.55 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.15 INFOKANAL

NEDELJA, 25.03.2012, II. SPORED TVS

7.40 SKOZI ČAS, 7.50 GLOBUS, 8.20 MALA ČAROVNICA LILI, KOPRODUKCIJSKI FILM, 9.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA MALEZIJE, 11.55 TURBULENCA, 12.30 UNIVERZA, 13.10 IVANA KOBILCA - PORTRET SLIKARKE, DOK. FILM, 14.55 NOGOMET: PRVA LIGA, MURA : OLIMPIJA, 16.55 KOŠARKA (Ž): POKAL SLOVENIJE - FINALE, 18.55 ROKOMET (Ž): KVALIFIKACIJE ZA EP 2012, SLOVENIJA : ČEŠKA, 20.35 ŽREBANJE LOTA, 20.45 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 21.40 KRUH NAŠ VSAKDANJI, DOK. ODD., 23.10 ITA RINA: OD MITA DO MUZEJA SLOVENSKIH FILMSKIH IGRALCEV, 23.30 KOZA JE PREŽIVELA, KRATKI FILM, 23.40 TRST JE NAŠ!, KRATKI FILM, 0.10 VUČKO, KRATKI FILM, 0.35 INFOKANAL

* * *

PONEDELJEK, 26.03.2012, I. SPORED TVS

6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 BALI, RIS., 10.20 VRTNI PALČEK PRIMOŽ, RIS., 10.35 BACEK JON, RIS., 10.40 PIKIJEVE DOGODIVŠČINE, RIS., 10.45 IZ POPOTNE TORBE: PRIJATELJSTVO, 11.05 POLNA HIŠA ŽIVALI, IGR. NAN., 11.35 SPREHODI V NARAVO: DREVESA PO KROŠNJAH II, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.55 ROTARY, DOK. FELJTON, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 PRVI IN DRUGI, 16.00 OKUS PO HITROSTI, DOK. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 DUHOVNI UTRIP, 17.40 POGLED NA ..., 17.55 ZAČNIMO ZNOVA, SLOV. NAN., 18.30 POKEC, RIS., 18.40 JANEZEK IN SAMUEL, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PODOBA PODOBE, 23.35 BRANJA: GEORG BUCHNER: LENZ, DOK. SER., 23.40 GLASBENI VEČER, 23.55 13. FESTIVAL SLOWIND 2011, 1.20 DUHOVNI UTRIP, 1.35 DNEVNIK, 2.05 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.55 INFOKANAL

PONEDELJEK, 26.03.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.15 DOBRO JUTRO, 14.45 SOBOTNO POPOLDNE, 16.00 ČRNO-BELI ČASI, 16.20 PRI PEARSONOVIH, AM. NAN., 16.55 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.25 MOŽ, KI JE UMRL OD ŽALOSTI, DOK. ODD., 18.25 DVORANSKI NOGOMET - FUTSAL: KVALIFIKACIJE ZA SP, SLOVENIJA : ČEŠKA, 20.00 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.10 DEDIŠČINA EVROPE: V KOT VIAN, FR. FILM, 21.50 NA UTRIP SRCA: MEDNARODNI BALETNI GALA KONCERT, 22.45 ARITMIJA, 23.35 ZABAVNI INFOKANAL

* * *

TOREK, 27.03.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 ROLI POLI OLI, RIS., 10.35 BARNI, RIS., 10.40 PINGU - PINGVIN, RIS., 10.45 STUDIO KRIŠKRAŠ: PIRATSKE DOGODIVŠČINE ALI KDO JE UGRABIL ČRTICO, LUTK. ODD., 11.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: IZ POPOTNE TORBE: JUTRANJE NAPAKE, 12.00 POROČILA, 12.05 PRVI IN DRUGI, 12.20 PODOBA PODOBE, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 STUDIO CITY, 14.25 BABILON.TV: ZAVEST, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KNJIGA MENE BRIGA, 16.00 STARA BREMENA, NOVA BREMENA, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 UGRIZNIMO ZNANOST, 17.40 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.55 ZAČNIMO ZNOVA, SLOV. NAN., 18.30 MINUTE ZA JEZIK, 18.40 TIMI GRE, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TARČA, 21.00 DOSJE: ŽIVETI V SREDINI, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 GLOBUS, 23.35 EVROPSKE LJUDSKE FRONTE, DOK. ODD., 0.30 BRANJA: IVO SVETINA: KNJIGA OČETOVE SMRTI, DOK. SER., 0.35 UGRIZNIMO ZNANOST, 0.50 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 1.05 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.20 INFOKANAL

TOREK, 27.03.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.20 DOBRO JUTRO, 12.50 ARITMIJA, 13.35 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 14.10 PRISLUHNIMO TIŠINI, 14.35 NA VRTU, 15.00 MOJA SLOVENIJA, 16.30 MOSTOVI – HIDAK, 17.00 GLASNIK, 17.25 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. ODD., 17.55 ODBOJKA: FINALE KONČNICE DP (Ž), 2. TEKMA, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 MUZIKAJETO: SKA, GLASBENA ODDAJA, 20.20 ZDRAVJE SLOVENCEV: KO ZBOLI SRCE, DOK. SER., 20.50 TRI OPICE, TURŠKI FILM, 22.35 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.10 ZABAVNI INFOKANAL

* * *

SREDA, 28.03.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 KRTJI SESTRICI, RIS., 10.20 LARINA ZVEZDICA, RIS., 10.30 DANICA IN PRIJATELJI, RIS., 10.35 TIMI GRE, RIS., 10.45 RIBIČ PEPE: PEPETOVO SLADKO ŽIVLJENJE, OTR. NAN., 11.05 ZLATKO ZAKLADKO: POKLJUŠKE GOBE, 11.20 HABIB, DAN. NAD., 12.00 POROČILA, 12.05 DOSJE: ŽIVETI V SREDINI, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.20 DUHOVNI UTRIP, 14.35 ČRNO-BELI ČASI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 UGRIZNIMO ZNANOST, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.20 GLOBUS, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 TURBULENCA, 18.00 ZAČNIMO ZNOVA, SLOV. NAN., 18.30 ZORAN IN ŽARKO, RIS., 18.40 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 18.45 OZI BU: MAVRICA, RIS., 19.00DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM, TEDNA: SAMO ENKRAT ŽIVIŠ, ANG. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PRAVA IDEJA!, 23.35 BRANJA: MILAN JESIH: SONETI I. - JE DAN JE TRAVNIK, DOK. SER., 23.40 TURBULENCA, 0.10 ZDRAVNIČIN DNEVNIK; MOŠKI SO NAJBOLJŠE ZDRAVILO, NEMŠ. NAD., 1.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.15 INFOKANAL

SREDA, 28.03.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.10 DOBRO JUTRO, 13.55 VAN DIS V AFRIKI: DURBAN, KWAZULU - NATAL, DOK. SER., 15.05 BILO JE ..., 16.00 MUZIKAJETO: SKA, GLASBENA ODDAJA, 16.25 MOSTOVI – HIDAK, 17.00 DOSJE: ŽIVETI V SREDINI, 17.55 ODBOJKA: FINALE KONČNICE DP (M), 1. TEKMA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 LONDONSKI VRTILJAK, 20.30 ŠPORTNI IZZIV, 21.00 SLOVENSKO OLIMPIJSKO STOLETJE, DOK. SER., 21.55 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.25 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 23.30 ZABAVNI INFOKANAL

* * *

ČETRTEK, 29.03.2012, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 METKA IN ZVERINKO ZVER, RIS., 10.30 KARLI, RIS., 10.35 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 10.40 MAMA MU IN VRAN, RIS., 10.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.35 LOTTINA DOBROTA, DOK. FILM, 12.00 POROČILA, 12.10 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. ODD., 12.35 UGRIZNIMO ZNANOST, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TARČA, 14.25 ITA RINA: OD MITA DO MUZEJA SLOVENSKIH FILMSKIH IGRALCEV, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 TURBULENCA, 16.20 PRAVA IDEJA!, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 BABILON.TV, 17.50 ZAČNIMO ZNOVA, SLOV. NAN., 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.30 KANOPKI, RIS., 18.35 SVETOVALKA HANA, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.30 MED VALOVI, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN, 23.35 SVETO IN SVET, 0.25 BRANJA: ANTON VODNIK. GLAS TIŠINE – POMLADNI SPEV, DOK. SER., 0.30 DNEVNIK, 1.00 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFOKANAL

ČETRTEK, 29.03.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.10 DOBRO JUTRO, 14.15 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 16.00 EVA-NINA KOŽMUS, SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA IN EN SHAO, 17.25 MOSTOVI – HIDAK, 17.55 EVROPSKI MAGAZIN, 18.10 UNIVERZA, 18.45 ŽREBANJE DETELJICE, 18.55 KOŠARKA (M): LIGA TELEMACH, ELEKTRA : HELIOS, 21.00 NOGOMET: EVROPSKA LIGA, 1. ČETRTFINALNA TEKMA, 23.00 NOGOMET: EVROPSKA LIGA, 23.30 RESTAVRACIJA RAW, IR. NAD., 0.20 IRENE HUSS: ZLATO TELE, ŠVED. NAD., 1.55 ZABAVNI INFOKANAL

Informacije za civilne organizacije

Slovenska zveza je civilna organizacija, ka telkokrat čöjamo töj pa taum, zatau leko pomaga tak s pejnazi kak z delom društva Slovencov na Vogrskom, stera so pri svojom deli redno povezana s slovenstvom. Tau so Drüštvo Slovencov v Budimpešti, Somboteli pa v Mosonmagyaróvári, Drüštvo porabski slovenski penzionistov v Porabji pa Porabsko kulturno in turistično drüštvo v Andovci, stera vsakšo leto največ pejnez dobijo od Zveze. Za civilne organizacije se računajo eške gasilci pa športoške, steri delajo ali v drüštvi ali samo tak. Gasilci so na Gorejnjom Seniki, Dolejnjom Seniki pa v Sakalovci, futbalisti so na Gorejnjom Seniki, športna drüštva so v Sakalovci, Slovenskoj vesi pa majo več generacij, od najmlajši do »stari futbalistov«. Kak de Zveza pri mauči s pejnazi, tau je eške za gnauk pitanje, ka Slovenija od obečane podpore zdaj zagvüšno leko da samo 80 %. Kak de z 20 %, ka gorostane, do ešče vidli. Če de tak, té de za drüštva tü menje pejnez vötalati kak lansko leto. Depa vöjpajmo se!

Prošnja je vönapisana v domanjom pa pravom slovenskom geziki, nej pitanje, ka vönapijsati tü prosimo samo v slovenskom geziki. Gda se ta računa s pejnazi na konca leta, nej pitanje, ka ranč tak vala slovenska rejč.

Vsa drüštva prosimo, aj svoje prošnje za programe, delo prvoga tala leta nota dajo do 31. apriliša 2012, za drügoga pau leta pa do 31. avgustuša 2012, za cejloletno delo tü prosimo nota dati do konca apriliša. Če stoj ma kakšno pitanje, prosimo, aj nas pozove na Slovenskoj zvezi na tel. 94-380208. Hvala lejpa!

Klara Fodor

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062
Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357 0000 0000, SWIFT koda: OTPVHUHB